

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Elena Cojocaru, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenaru,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Cojocaru împotriva lui Sergiu Cojocaru cu privire la recunoașterea creditului drept proprietate comună în devălmășie a soților, încasarea sumelor achitate în temeiul contractului de credit, încasarea ratei lunare în temeiul contractului de credit, determinarea cotelor-părți din bunurile imobile, recunoașterea bunurilor imobile drept proprietate comună în devălmășie a soților, partajarea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată

și cererea reconvențională înaintată de Sergiu Cojocaru împotriva Elenei Cojocaru cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Elena Cojocaru, reprezentată de avocatul Ludmila Spînu și s-a menținut hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul central,

c o n s t a t ă:

La 2 februarie 2017, Elena Cojocaru, fiind reprezentată de avocatul Ludmila Spînu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Cojocaru, prin care a solicitat:

- recunoașterea creditului obținut prin contractul de credit nr. S150016752 încheiat la 23 ianuarie 2015 între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Elena Cojocaru, drept proprietate comună în devălmășie a soților Elena Cojocaru și Sergiu Cojocaru;

- încasarea de la Sergiu Cojocaru a sumei de 15 120 de lei, ce a fost achitată de către Elena Cojocaru în temeiul contractului de credit;

- încasarea de la Sergiu Cojocaru a sumei de 1 260 de lei, cu titlu de ½ din rata lunară ce urmează a fi achitată până la data de 19 a fiecărei luni, conform contractului de credit nr. S150016752 din 23 ianuarie 2015, din momentul pronunțării hotărârii și până la 19 septembrie 2019 inclusiv;

- determinarea cotelor-părți din casa de locuit cu suprafața de 115,1 m.p. cu nr. cadastral xxxxx, construcția accesorie cu suprafața de 17,1 m.p. și nr. cadastral xxxxx,

construcția accesorie cu suprafața de 27,9 m.p. cu nr. cadastral xxxxx și a terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0846 ha cu nr. cadastral xxxxx, amplasate în s. Cărpineni, r. Hîncești, atribuindu-le lui Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru câte ½ cotă-parte ideală;

- recunoașterea bunurilor imobile cu nr. cadastrale xxxxx cu suprafața de 0,2814 ha, xxxxx cu suprafața de 1,3918 ha, xxxxx cu suprafața de 0,1852 ha, xxxxx cu suprafața de 0,1346 (terenuri agricole) amplasate în s. Cărpineni, r. Hîncești, drept proprietate comună în devălmășie a soților Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru și partajarea prin atribuirea a câte ½ cotă-parte ideală lui Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru;

- compensarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei, Elena Cojocaru, fiind reprezentată de avocatul Ludmila Spînu, a depus cerere de completare a pretențiilor prin care a solicitat suplimentar:

- recunoașterea bunurilor imobile (terenuri cu destinația grădină) extravilan, situate în s. Cărpineni r. Hîncești, cu nr. cadastrale xxxxx cu suprafața de 0,32 ha, drept proprietate comună în devălmășie și partajarea prin atribuirea a câte ½ cotă-parte ideală lui Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru.

Totodată, a concretizat suma ce urmează a fi încasată de la Sergiu Cojocaru în beneficiul Elenei Cojocaru, care a fost achitată de către reclamantă în temeiul contractului de credit nr. SI50016752 din 23 ianuarie 2015 și anume suma de 39 060 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că în anul 1985 a fost încheiată căsătoria între Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru (Garanovschii). Prin hotărârea din 1 martie 2016 a Judecătorei Hîncești căsătoria a fost desfăcută.

În anul 1993, familiei lor le-a fost repartizat un teren pentru construcție, care la 19 februarie 2008 a fost înscris în registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. xxxxx (la 11 septembrie 2013 numărul cadastral a fost modificat, la moment fiind xxxxx) și pe acest teren au construit o casă de locuit cu anexe, bunuri imobile ce au fost înregistrate la organul cadastral în anul 2008.

În toată perioada de construcții, Sergiu Cojocaru periodic a fost angajat în câmpul muncii, așa că partea considerabilă a mijloacelor financiare investite în construcția casei și anexelor, i-au revenit reclamantei, care pe tot parcursul perioadei a fost angajată în câmpul muncii.

Pe perioada concediilor ordinare, dar și a concediilor din cont propriu, dânsa pleca la muncă peste hotarele Republicii Moldova deoarece cheltuielile erau foarte mari și nu se descurcau financiar, astfel că lua și împrumuturi, pe care le returnau doar dacă pleca la muncă peste hotarele țării, făcând transferuri de bani primiți de către Sergiu Cojocaru.

În anul 2000, perioada eliberării în masă a titlurilor de autentificare a dreptului deținătorilor de teren, Primăria Cărpineni a perfectat titlurile pe terenurile trecute în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri cu nr. cadastrale xxxxx cu suprafața de 0,2814 ha, xxxxx cu suprafața de 1,3918 ha, xxxxx cu suprafața de 0,1852 ha și xxxxx cu suprafața de 0,1346, pe numele fostului soț Sergiu Cojocaru, fiind imobile obținute în perioadă aflării în căsătorie.

În luna ianuarie 2015, Elena Cojocaru a semnat un contract de credit în vederea obținerii unor mijloace financiare pentru a efectua lucrări de reparație a casei de locuit

și a restitui sumele de bani împrumutate, dar și pentru a acoperi costurile de plecare a lui Sergiu Cojocaru peste hotarele țării.

S-a menționat că din suma de bani împrumutată au efectuat lucrări de reparație și au restituit datoriile, însă toate achitățile privind rambursarea creditului le face doar ea din contul mijloacelor proprii.

Iar, începând cu 1 martie 2016, data ce corespunde cu data pronunțării hotărârii cu privire la divorț, dânsa a achitat lunar câte 2 520 de lei, care până la moment constituie în total 30 240 de lei, iar termenul limită de rambursare a creditului este data de 19 septembrie 2019.

La 5 septembrie 2017, Sergiu Cojocaru a înaintat acțiune reconvențională împotriva Elenei Cojocaru, solicitând încasarea de la Elena Cojocaru a sumei de 1402,50 de euro și 9 000 lei, ce constituie 50% din investițiile efectuate de către Sergiu Cojocaru la reparația casei de locuit din xxxxx, a sumei de 440 de euro ce constituie 50% din achitarea datoriei Mariei Bocșa, a sumei de 13 390 de lei ce constituie 50% din investițiile efectuate de Sergiu Cojocaru la procurarea bunurilor casnice și sumei de 3 687,49 de lei ce constituie 50% din cheltuielile pentru serviciile comunale și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Sergiu Cojocaru a menționat că nu recunoaște creditul obținut de către fosta soție ca fiind o datorie comună și că în cazul dat fiecare parte își asumă obligații personale, or, art. 26 alin. (3) din Codul familiei prevede expres că se împart între soți doar datoriile comune și nu datoriile obținute de către un soț fără acordul celuilalt soț.

Contractul de credit nr. SI50016752 din 23 ianuarie 2015 a fost încheiat unipersonal de către Elena Cojocaru, fără o consultare prealabilă cu soțul ei în acel moment. Bani primiiți au fost gestionați însăși de către ultima, după necesitățile personale și nu prin înțelegere comună cu el.

Prin cererea reconvențională Sergiu Cojocaru a remarcat că a efectuat lucrări de reparație a casei de locuit din xxxxx, în perioada anilor 2010-2012, ceea ce se confirmă prin recipisele eliberate de către persoanele care au efectuat aceste lucrări, iar toate cheltuielile au fost suportate doar de către dânsul.

Din recipisele anexate la dosar se stabilește cu certitudine faptul că lucrările de reparație s-au efectuat în perioada anilor 2010-2012 și în majoritatea cazurilor dânsul s-a răsplătit cu muncitorii prin muncă reciprocă, iar în total au fost efectuate lucrări de construcție în sumă de 2 805 de euro și 18 000 lei.

Totodată, în perioada aflării în procesul de divorț și conlocuirii în același imobil cu fosta soție, a suportat cheltuieli de achitare a serviciilor comunale pentru energia electrică, apă potabilă, servicii de telefonie, achitarea impozitului pe imobilul dat, plăți efectuate doar de către dânsul.

Consideră că Elena Cojocaru urmează să-i restituie jumătate din investițiile efectuate în casa de locuit.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Elena Cojocaru împotriva lui Sergiu Cojocaru.

S-au determinat cotele-părți din casa de locuit cu suprafața de 115,1 m.p. cu nr. cadastral xxxxx, construcția accesorie cu suprafața de 17,1 m.p. cu nr. cadastral xxxxx, construcția accesorie cu suprafața de 27,9 m.p. cu nr. cadastral xxxxx și a terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0846 ha cu nr. cadastral xxxxx,

amplasate în s. Cărpineni, r-nul Hîncești, atribuind lui Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru a câte ½ cotă-parte ideală din bunuri.

S-au recunoscut bunurile imobile situate în s. Cărpineni, r-nul Hîncești cu nr. cadastrale xxxxx cu suprafața de 0,2814 ha, xxxxx cu suprafața de 1,3918 ha, xxxxx suprafața de 0,1852 ha, xxxxx cu suprafața de 0,1346 (terenuri agricole) și nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,32 ha (teren grădină) drept proprietate comună în devălmășie a soților Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru și s-a atribuit lui Sergiu Cojocaru și Elena Cojocaru câte ½ cotă-parte ideală din aceste bunuri.

S-a încasat de la Sergiu Cojocaru în beneficiul Elenei Cojocaru cheltuielile de judecată, cu titlu de taxă de stat, în sumă de 2 400 lei.

S-a respins capătul de cerere privind recunoașterea creditului obținut prin contractul de credit nr. SI50016752 încheiat la 23 ianuarie 2015 între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Elena Cojocaru, drept proprietate comună în devălmășie a lui Elena Cojocaru și Sergiu Cojocaru, ca fiind neîntemeiat.

S-a respins capătul de cerere privind încasarea de la Sergiu Cojocaru în beneficiul Elenei Cojocaru a sumei de 39 060 de lei, ce a fost achitată de către Elena Cojocaru în temeiul contractului de credit nr. SI50016752 din 23 ianuarie 2015, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Elena Cojocaru, ca fiind neîntemeiat.

S-a respins capătul de cerere privind încasarea de la Sergiu Cojocaru în beneficiul Elenei Cojocaru a sumei de 1 260 de lei, ce urmează a fi achitată până la data de 19 a fiecărei luni, cu titlu de ½ din rata lunară conform contractului de credit nr. SI50016752 din 23 ianuarie 2015, încheiat între BC „Moldova-Agroindbank” SA și Elena Cojocaru, din momentul pronunțării hotărârii și până la 19 septembrie 2019 inclusiv, ca fiind neîntemeiat.

S-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Sergiu Cojocaru împotriva Elenei Cojocaru.

La 27 noiembrie 2018, Elena Cojocaru, fiind reprezentată de avocatul Ludmila Spînu, a declarat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei în partea respingerii pretențiilor din acțiunea principală.

Prin decizia din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Elena Cojocaru, reprezentată de avocatul Ludmila Spînu și s-a menținut hotărârea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul central.

La 27 septembrie 2019, Elena Cojocaru, fiind reprezentată de avocatul Dumitru Bejenaru, a declarat recurs împotriva deciziei din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și casarea parțială a hotărârii, în partea în care a fost respinsă cererea de chemare în judecată, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că prin aprecierile date, în partea în care a fost respinsă acțiunea principală, atât instanța de fond, cât și instanța de apel au dat dovadă de vădită părtinire, or temeinicia solicitărilor reclamantei a fost demonstrată pe deplin prin probele anexate la dosar.

Astfel, a reiterat că creditul a fost luat în interesele familiei, iar soțul Sergiu Cojocaru nu doar că a știut despre acest credit, ci și a participat la procedura de întocmire a cererii de acordare a creditului și a tuturor actelor aferente.

Prin tratamentul diferențiat aplicat participanților la proces, instanța încălcat grav dreptul de apărare al recurente, prin ignorarea principiului egalității armelor în proces.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a expediat participanților la proces decizia integrală la data de 9 iunie 2019 (vol. II, f.d. 37), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurenta Elena Cojocaru la materialele dosarului lipsește. Totodată în cererea de recurs a indicat că aceasta a fost recepționată la 30 iulie 2019. Astfel, se constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referința din 4 noiembrie 2019, intimatul Sergiu Cojocaru a solicitat să fie declarat inadmisibil și tardiv recursul declarat de Elena Cojocaru.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în

cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Elena Cojocaru, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenaru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Elena Cojocaru, reprezentată de avocatul Dumitru Bejenaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh